

Nieuwsbrief februari 2005

Kenniskring Kennisorganisaties en Kennismanagement

Blauw onderstreepte woorden vormen een link naar documenten/websites

Masteropleiding PLIC

De Kenniskring heeft in het najaar 2004 een module Kennismanagement (3 European Credits) verzorgd in de Masteropleiding [Personal Leadership Innovation and Change \(PLIC\)](#) van de Hogeschool Zuyd. De deelnemers aan de opleiding zijn afkomstig uit diverse profit en not for profit organisaties.

De opzet van de opleiding houdt rekening met de laatste ontwikkelingen op het gebied van community-based learning. Er wordt intensief gebruik gemaakt van Livelink - als community softwaretool - en van LEX (Learning Experience, dat is de digitale group decision room van de Open Universiteit).

Deelnemers Personal Leadership Innovation and Change (PLIC)

Elk van de leden van de Kenniskring heeft in de cursus aandacht besteed aan het competentiegebied van de lerende organisatie waar hij/zij zich in de kenniskring mee bezighoudt. Deze competentiegebieden zijn afgeleid van het [kennismanagementmodel](#) van Tissen, Andriessen en Lekanne Deprez dat als uitgangspunt dient voor de activiteiten van de Kenniskring.

De deelnemers hebben hun eigen praktijksituatie onderzocht en hun leerervaringen neergelegd in een eindpaper en een eindpresentatie. Tijdens de opleiding heeft ook Jaap Swieringa – mede-auteur van het boek *Lerend organiseren: als meer van hetzelfde niet helpt* – een bijdrage geleverd.

Bijeenkomst met de Maastricht Kennismanagement Groep

Op 6 oktober 2004 heeft er een seminar plaatsgevonden voor de Maastricht Kennismanagement Groep. Deze groep bestaat uit ongeveer veertig personen, die werkzaam zijn in bedrijven, not for profit organisaties en kennisinstellingen in de Limburgse regio en die allen een grote professionele belangstelling hebben voor kennismanagement.

Na een welkomstwoord door de lector en door de coördinator van de Maastricht Kennismanagement Groep (Maarten van Veen, Open Universiteit), presenteerde [Frank Lekanne Deprez](#) (lector) het werkprogramma van de kenniskring. Hij besteedde daarbij aandacht aan het door de kenniskring gehanteerde kennismanagementmodel, de aard van de kenniswerker, de generaties kennismanagement die we achter ons hebben en de uitdagingen die ons te wachten staan.

[Hans Koolmees](#) (lid van de kenniskring) ging vervolgens in op de noodzaak van kennismanagement door een overzicht te geven van de alarmerende positie waarin Nederland zich bevindt t.o.v. andere Europese landen om de Lissabon norm in 2010 te bereiken.

[Mauk Wilbers](#) (lid van de kenniskring) presenteerde de conceptversie van de kennismanagementscan waarmee organisaties kunnen bepalen aan welke competenties gewerkt moet worden om de gehele organisatie op een hoger niveau van kennismanagement te tillen.

[Rienke Schutte en Sylvia Schoenmakers](#) (leden van de kenniskring) gingen in hun voordracht in op de eisen die gesteld dienen te worden aan ondersteunende software (collaborative working tools) om binnen communities of practice succesvol plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken.

Tenslotte ging [Henk Smeijsters](#) (lid van de kenniskring) in op de aard van het praktijkonderzoek dat typerend is voor het hoger beroepsonderwijs.

De serie voordrachten, die telkens werden aangevuld met korte discussiesessies, werd beëindigd met een informeel samenzijn waarin tal van afspraken gemaakt zijn m.b.t. kennisuitwisseling en wederzijdse dienstverlening.

Kennismanagementscan uitgetest bij Sabc en faculteit ICT

Op basis van het kennismanagementmodel van Tissen, Andriessen en Lekanne Deprez heeft de Kenniskring een scan ontwikkeld aan de hand waarvan bepaald kan worden aan welke competenties gewerkt moet worden om de gehele organisatie op een hoger niveau van kennismanagement te tillen. Deze scan wordt momenteel op zijn bruikbaarheid getest bij het chemieconcern Sabc en bij de faculteit ICT.

Onderzoekscursus

In de afgelopen maanden hebben de leden van de kenniskring een cursus gevolgd in het doen van praktijkonderzoek. Praktijkonderzoek wordt gezien als een belangrijk instrument voor interactieve kenniscreatie, kenniscirculatie en kennisimplementatie. Daarbij vindt een integratie plaats van onderzoekscompetenties en competenties die een rol spelen bij kennismanagement.

De cursus heeft tot het inzicht geleid dat een praktijkgerichte onderzoeksmatige aanpak van beleidsontwikkeling en uitvoering problemen die organisaties over zichzelf afroepen kan voorkomen. De in de cursus ontwikkelde onderzoeksplannen vormen mede de basis voor het onderzoeksprogramma van de kenniskring in de jaren 2005-2008.

De cursus werd gegeven door dr. Henk Smeijsters, lector van de Kenniskring Vaktherapieën en lid van de Kenniskring Kennisorganisaties en Kennismanagement.

Uitgave boek Kennisproductiviteit

In december 2004 is een boek gepubliceerd waarin Frank Lekanne Deprez (lector) en Henk Smeijsters (medewerker van de kenniskring) elk een hoofdstuk hebben geschreven. Het boek bevat uniek materiaal. Op het gebied van Kennisproductiviteit is binnen het jonge vakgebied kennismanagement en kenniseconomie internationaal geen alternatief beschikbaar. Het boek bevat maar liefst vijf bijdragen vanuit de lectoraten Intellectual Capital en onze eigen kenniskring. De titel is [Kennisproductiviteit. Het effect van investeren in mensen, kennis en leren](#) onder redactie van Christiaan Stam e.a. (Uitgever Pearson Education, ISBN 90-430-0978-4, €29,95). Hieronder volgen de samenvattingen van beide hoofdstukken.

Frank Lekanne Deprez: Productiviteitsverbetering van kenniswerkers: mission (im)possible?

In [dit hoofdstuk](#) staat de kenniswerkers in het middelpunt die, macro- en micro-economisch gezien, een schemerig bestaan leiden.

De opvatting dat kennis aan mensen vanzelfsprekend een voorsprong biedt staat onder druk. Tegenwoordig kan een kenniswerker hoog opgeleid zijn, maar toch laagbetaald. De 'onschatbare' productiviteit van kenniswerkers moet transparant worden gemaakt en verzilverd. Gelukkig bieden tweede en

derde generatie kennismanagement-toepassingen uitkomst. Daarnaast is een aantal methoden en technieken beschikbaar om de productiviteit van kenniswerkers te verhogen. De aandacht voor de productiviteit van kenniswerkers heeft een sterke mondiale migratie van kenniswerk (outsourcing, offshoring en offshoring) tot gevolg.

De levensvatbaarheid van organisaties zal steeds meer afhankelijk worden van de mate waarin zij erin slagen de juiste kenniswerkers aan te trekken, te boeien en te binden, om vervolgens de vereiste productiviteitsstijgingen te realiseren. Immers het productiviteitsverloop binnen een organisatie geeft inzicht in het al dan niet succesvol presteren.

Henk Smeijsters: De praktijk van leren en creëren bij onderwijsinnovatie

[Dit hoofdstuk](#) beschrijft de uitkomst van een kwalitatief praktijkgericht onderzoek naar kennisproductiviteit in het HBO, waarbij een hogeschool als casus fungeerde. Het onderzoek vond plaats onder medewerkers

van meerdere opleidingen die nauw betrokken waren bij ingrijpende curriculuminnovatie. Aan hen werd gevraagd vanuit hun perspectief te beschrijven welke factoren bij individuen, teams en leidinggevendenden ingrijpende curriculuminnovaties belemmeren of stimuleren. De data uit interviews zijn door middel van een kwalitatieve

inhoudsanalyse geclusterd tot samenhangende categorieën van kritieke succesfactoren voor het leren en creëren van individuen, teams en leidinggevendenden. Op basis van de clustering werd een vragenlijst samengesteld voor het meten van het lerende en creërende vermogen.

Presentaties Kennis in Bedrijf

Tijdens de manifestatie Kennis in Bedrijf van Hogeschool Zuyd op 25 november 2004 hebben medewerkers van de Kenniskring Kennismanagement presentaties verzorgd op het gebied van:

- [Living Communities: de praktijk van kennismanagement in organisaties](#) (Frank Lekanne Deprez en Hans Koolmees)
- [Kennismanagement in Communities Werken met Livelink](#) (Rienke Schutte en Sylvia Schoenmakers)
- [Praktijkonderzoek als middel om uit te groeien tot lerende organisatie en lerend beroep](#) (Henk Smeijsters)

Deze presentaties hebben een aantal inzichten en contacten opgeleverd, waaraan de Kenniskring verder gevolg geeft.

Meer informatie

Meer informatie over de Kenniskring Kennisorganisaties en Kennismanagement vindt u op de website <http://kennismanagement.hszyud.nl>

Als u interesse heeft in een van de items uit deze nieuwsbrief of mogelijkheden tot samenwerking ziet, kunt u contact opnemen met marina.beckers@hszyud.nl

Second Circle

De Kenniskring heeft een groep experts benaderd om hun visie te geven op de activiteiten en de ontwikkeling van de Kenniskring. De Kenniskring organiseert in maart 2005 een eerste bijeenkomst waarin zij de Second Circle raadpleegt over haar activiteiten. De leden van de Second Circle kunnen op elk moment interactief hun (kritische) opmerkingen, aanvullingen en signalen direct in de kenniskring inbrengen.

De volgende personen hebben hun medewerking aan de Second Circle toegezegd:

- Prof.dr. René Tissen (Hoogleraar Bedrijfskunde Universiteit Nyenrode en venoot Holland Consulting Group in Amsterdam)
- Ruud Goijaerts (directeur Kupron prototypes BV)

- Prof.dr. Robert de Hoog, (Hoogleraar Universiteit van Amsterdam/Universiteit Twente)
- Frits Simon (faculteitsdirecteur ICT Hogeschool Zuyd)

SKO-evaluatie

Op 12 januari heeft er een externe evaluatie plaatsgevonden van de Kenniskring Kennisorganisaties en Kennismanagement. De evaluatiecommissie bestond uit prof. dr. J.L.A. Janssen, prof. dr. H. Maassen van den Brink, de heer A.J. Duif en drs. G.J.G. Gageldonk. De commissie heeft gesproken met de lector, de leden van de kenniskring en met leden van het College van Bestuur. De commissie zal in april het verslag publiceren waarvan in de volgende nieuwsbrief melding zal worden gemaakt.